

DANSK CENTRALBIBLIOTEK
FOR SYDSLESVIG

Årsberetning og Årsregnskab

2017

Indhold

	Side
Påtegninger	
Ledespåtegning	3
Den uafhængige revisors påtegning	4
Ledelsesberetning	
Foreningsoplysninger	7
Årsrapport	8
Årsregnskab 1. januar – 31. december, Dansk Centralbibliotek	
Anvendt regnskabspraksis	25
Resultatopgørelse, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.	28
Balance, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.	29
Resultatopgørelse, Forskningsafdelingen	31
Balance, Forskningsafdelingen	32
Noter	33

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. og bibliotekschefen har dags dato aflagt årsregnskabet for medlemsforsamlingen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab og revision for sydslesvigske foreninger.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, og efter vor opfattelse giver årsregnskabet et retvisende billede af aktiver og passiver, finansielle stilling og resultat.

Årsregnskabet indstilles til medlemsforsamlingens godkendelse.

Flensborg, den 23. april 2018

Bibliotekschef:

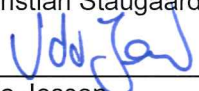

_____
Jens M. Henriksen

Bestyrelse:

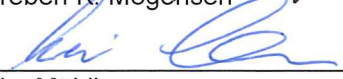

_____
Christian Jürgensen, formand

_____
Bjarne Truelsen, næstformand

_____
Christian Staugaard Nielsen

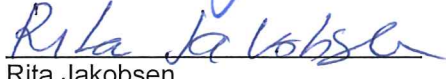

_____
Udo Jessen

_____
Preben K. Mogensen

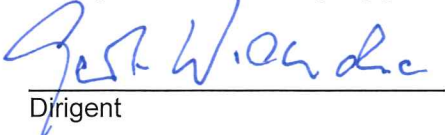

_____
Kim Mühlhausen

_____
Gertrud Termansen

_____
Bodil Daetz-Wiesner

_____
Rita Jakobsen

Årsregnskabet er fremlagt og godkendt på foreningens medlemsforsamling d. 23. april 2018

_____
Dirigent

Den uafhængige revisors påtegning

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget".

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget". Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i årsrapporten

Foreningen har som sammenligningstal for resultatopgørelsen for regnskabsåret 2017 medtaget resultatbudgettet for 2017 samt 2018. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.'s evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V., indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget",

altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. "Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget", foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.'s interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen.

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen og målrapporteringen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen og målrapporteringen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Padborg, den 23. april 2018

Sønderjyllands Revision
Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Søren Kring
Statsaut. revisor
MNE-Nr. 31458

Flensborg, den 23. april 2018

H.P.O. Wirtschaftspartner

Barbara Ohlsen
Steuerberaterin

Foreningsoplysninger

Foreningen	Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. Norderstr. 59 24939 Flensburg	
	Telefon:	+49 461 86 97 0
	Hjemmeside: e-mail:	www.dcbib.dk dcb@dcbib.dk
	VR:	1572, Amtsgericht Flensburg
	Stiftet:	21. februar 1997
	Hjemsted:	Flensburg
	Regnskabsår:	1. januar – 31. december
Bestyrelse	Formand Næstformand	Christian Jürgensen Bjarne Truelson Christian Staugaard Nielsen Udo Jessen Preben Kortnum Mogensen Kim Mühlhausen Gertrud Termansen Bodil Daetz-Wiesner Rita Jakobsen
Forretningsførende bestyrelse		Christian Jürgensen, formand Bjarne Truelson, næstformand
Daglig ledelse	Bibliotekschef Souschef	Jens M. Henriksen Anni Søndergaard Boisen
Revision	H. P. O. Wirtschaftspartner Hansen – Heuser – Petersen – Ohlsen Lise-Meitner-Str. 17 24941 Flensburg	
	Sønderjyllands Revision Torvegde 6 6330 Padborg	
Bankforbindelse	Union Bank AG, Große Str. 2, 24937 Flensburg Sydbank AG, Rathausplatz 11, 24937 Flensburg Sydbank A/S, Flensborgvej 26, 6340 Kruså	
Medlemsforsamling	Ordinær medlemsforsamling afholdes 23. april 2018, kl. 18.30 i Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig	

Årsrapport 2017, ledelsesberetning

”Der sker altid noget nyt på biblioteket”

- det hører vi ofte brugerne sige, og 2017 var ingen undtagelse.

I børnebiblioteket er der blevet bygget et dejligt aktivitetsrum med stjernehimmel. Rummet har plads til at ca. 25 børn og børnene har blandt andet mulighed for at se film, høre historier, opleve Dolas Dukketeater eller bare lege i "købmandsbutikken". En "billedbogs-slange" med plads til både billedbøger og sofa til afslapning kom på plads sidst på året. Det allerbedste er alligevel nok, at den populære bogbus fik restaureret sit førerhus og kan benyttes igen - til stor glæde for alle børnene og dem, de har taget med på biblioteket.

Værdifuldt dansk input

Til gensidig inspiration og for at skabe nye aktiviteter bliver der ofte hentet ideer udefra - det sker gennem kurser, uddannelse og besøg på andre biblioteker. I år deltog børnebibliotekarerne i en stor børnelitteraturfestival på DOKK1 i Aarhus i anledning af Kulturbyåret 2017. Her kunne kulturbygæster også besøge en af Sydslesvigs flotte bogbusser med fin placering foran DOKK1, og høre børnebibliotekarerne fortælle om bibliotekets arbejde i Sydslesvig.

Læsefestival 2017

Vi forsøger at holde trit med biblioteksudviklingen i Danmark og har fokus på at have gode rammer til formidling af sprog, leg og læring. En af de helt store indsatser i 2017 var Læsefestivalen, en fælles aktivitet blandt mange sydslesvigske organisationer med Dansk Skoleforening som tovholder og med masser af spændende læseaktiviteter for børn i alle aldre og for voksne også.

Biblioteket tilbød en række aktiviteter i forbindelse med læsefestivalen - f.eks. workshop om cirkeldigte med Torstein Thomsen og Tea Bendix, og en forfatteraften med Morten Hesseldahl. Tante Krabbe og Sanne Solonumsen (alias børnebibliotekarerne Karl Fischer og Susanna Christensen) var faste indslag rundt omkring på skoler i børnehaver i Sydslesvig, hvor de med små sjove filmede indslag peppede læsefestivalen op. Filmindslagene var lavet i samarbejde med Bjarne Truelsen, Offener Kanal.

Ord Fra Nord

”Ord Fra Nord. Litteraturfest i grænselandet” havde i år besøg af seks forfattere: svenske Arne Dahl, islandske Bergsveinn Birgisson og de fire danske Leif Davidsen, Maria Helleberg, Søren Ulrik Thomsen og Gunvor Ganer Krejberg. Det var første gang, at festivalen havde besøg af en lyriker, Søren Ulrik Thomsen og en børnebogsforfatter, Gunvor Ganer Krejberg. Festivalen arrangeres i samarbejde med bibliotekerne i Haderslev, Aabenraa, Sønderborg og Stadtbibliothek Flensburg. Nordisk Informationskontor og Sydslesvigs danske Kunstforening bidrog med en udstilling og SSF og SdU arrangerede en koncert med ”Folkeklubben”.

Litteraturfesten er et af biblioteksårets største arrangementer for voksne, men der har i løbet af 2017 været mange foredrag om så vidt forskellige emner som kål, Karen Blixen, reformationen og Sønderjyllands historie.

Kunst- og kulturudstillinger

2017 bliver et rekordår med antal udstillinger. Henover sommeren kunne besøgende bl.a. se den meget smukke udstilling "Into the Wind" med nordiske børnebogsillustrationer. En udstilling, som vores samarbejdspartner, og nabo her i huset, Nordisk Informationskontor var primus motor på.

Endvidere vil vi fremhæve et "turistfremstød" fra Jammerbugt Kommune samt udstillingen "Vikingen fra Fregerslev" - om de opsigtsvækkende fund af et stort vikingegravanlæg i nærheden af Skanderborg, en præsentation, der trak mange gæster, da det var slået sammen med smagsprøver fra Skanderborg-egnen, samt festlig åbning af Indergården bl.a. med taler ved generalkonsul Kim Andersen og bibliotekets formand, Chr. Jürgensen.

I oktober kunne vi sammen med de øvrige danske organisationer ved en officiel reception på biblioteket lancere det nye informationshæfte om det danske mindretal. Hæftet er et produkt fra Kommunikations-netværket for Sydslesvig, hvor biblioteket bidrager på flere fronter. Hæftet, som er blevet meget fint modtaget, indeholder mange smukke fotos af sydslesvigere og landskaber af den prisbelønnede fotograf Lars Bech samt interviews foretaget af journalist Annelise Mølvig. Der er allerede modtaget mange positive kommentarer – og vi har det altid med under armen.

Nye bogbusser på vej til tegnebrættet

Bogbusserne kunne i 2017 fejre 10 år på landevejen.

Med tusindvis af kørte kilometer til alle afkroge og begivenheder i Sydslesvig er slitagen efterhånden til at få øje på. Busserne er kommet i reparationsalderen og det er ved at være tid til en udskiftning. Målet er, at kunne præsentere to nye bogbusser med et skræddersyet design i 100-års jubilæumsåret for Genforeningen i 2020. En arbejdsgruppe bestående af medarbejdere er godt i gang med at definere kriterierne for en effektiv og moderne bogbus anno 2020.

Fælles BiblioteksSystem

I oktober 2017 var implementeringen af det nye fælles danske bibliotekssystem FBS en realitet også – og endda ægte fælles på mange måder. Stort set alle danske kommuner er med i det nye Fælles BiblioteksSystem (FBS), med kaldenavnet "Cicero", hvor vi heldigvis overgik som nogle af de allersidste – så de værste børnesygdomme var overstået. Her syd for grænsen er Dansk Skoleforening også gået med.

Det har været - og er stadig et yderst omfattende arbejde og en lang proces som PLC'er (dvs. skolebiblioteker) og biblioteket gennemgår for at få det hele til at køre optimalt. Der har været visse store udfordringer, som bl.a. indebærer systemmæssige problemstillinger for skolebibliotekerne, mens vi på biblioteket – med diverse, men kortvarige nedbrud – har haft systemet kørende siden oktober. Der er stadig oplæring og vidensdeling om systemets faciliteter, og biblioteket deltager i møder i Danmark om den videre udvikling – der er en række forandringsønsker, som alle skal prioriteres, da det nu er et fælles projekt for alle biblioteker.

Endvidere medfører det nye system behovet for ny opgørelse af udlånsstatistik, hvilket vi redegør nærmere for i afsnittet om dette. I en periode kan vi vise statistik efter den gamle og den nye metode, så der er et sammenligningsgrundlag over årene.

Book byens bedste mødelokale

2017 var et flytteår. Bibliotekschefen og souschefen rykkede fra 5. sal i Flensborg Biblioteks østlige tårn til udlånsetagen ved børnebiblioteket på 2. sal. Især for at komme tættere på brugere/gæster samt medarbejdere. Samtidig fik vi i 2017 etableret de nye lokaler, så Forskningsafdelingens medarbejdere kan flytte ned til deres nye naboer i Den Slesvigske Samling – ligeledes for at minimere afstanden til brugere.

Sidst, men ikke mindst, er medarbejderne i administrationen, som tidligere sad på 5. sal, blevet samlet med andre medarbejdere. Denne større omrokering har frigjort en hel etage med en af Flensborgs bedste udsigter. Her kan man nu booke mødelokaler med smartboards eller kontorer for en kortere periode.

Udover internt brug, kan mindretallets foreninger og organisationer også booke sig ind, således har foreningen "Aktive kvinder" taget skridtet og blevet faste brugere af vores nye tilbud om mødested. Der er rift om 5. sal. SSW-Ungdom rykkede straks ind i et mødelokale øverst oppe i bibliotekets østlige tårn. De har dog ikke været alene. Hele 2017 og ind til 1. marts 2018 har projektleder på "Oplev Sydslesvig" Katrine Hoop resideret i et lille kontor på toppen. Vi følger i øvrigt fortsat spændt med i dette og bidrager også på tætteste hold det tre-årige udviklingsprojekt med internetportalen.

Nyt liv i indergården

Flensborg Biblioteks indergård fik i løbet af sommeren en gennemgribende reovering. En reovering, der var helt uomgængelig på grund af vandskader forårsaget af utæt tag over kælderens (under flisebelægningen). Den 7. september slog vi dørene op til den officielle åbning. Hensigten er at bruge gården meget mere og involvere den i forskellige arrangementer. Det kan f.eks. være udendørs udstillinger, koncerter og aktiviteter. Som et ekstra pift er der et stort skakspil, flotte planter i kæmpepotter og stole, ja endda en sofa.

Gården kom bl.a. til at danne ramme om børnebibliotekets store juletræsfest, der hvert eneste år trækker fulde huse. Tilløbsstykket i år var et "omvendt" juletræ, der var hængt op med kronen nedad. Til undren for nogle og glæde for andre.

Nye bestyrelsesvedtægter med brugere på banen

Efter mange års tilløb fik vi i 2017 etableret et koncept for et brugerråd. Det forudsatte imidlertid en ændring af biblioteksbestyrelsens vedtægter. Det har været en længerevarende proces, som dog faldt helt på plads i sommeren 2017.

Medio september 2017 blev det første møde afholdt og der blev valgt en repræsentant til biblioteksbestyrelsen, lærer Gertrud Termansen. Ud over en brugerrådsrepræsentant, har vedtægtsændringen også betydet plads til to medarbejderrepræsentanter i biblioteksbestyrelsen.

Vedtægtsændringerne betyder derudover, at

- Grænseforeningen i Danmark fremover kun har 1 repræsentant mod tidligere 2
- Der er etableret et "Forskningsudvalg", der skal give faglig sparring til såvel Forskningsafdelingen, Arkivet som Den Slesvigske Samling
- Herudover ændringer i forhold til mulighed for e-mail indkaldelser, afstemninger via e-mail og større mulighed for beslutningsdygtigt forum

Vedtægerne er naturligvis at finde på bibliotekets hjemmeside, også i tysk udgave.

Lær (mere) dansk

2017 satte nye højder for danskkurser, da der i starten af sæsonen 2017/2018 måtte oprettes hele tre hold samtidigt for at kunne imødekomme den store interesse for at følge de forskellige tilbud. Bibliotekets danskkurser er efterhånden velkendte og har et ualmindeligt godt ry. Og ingen tvivl om, at den forholdsvis nye hjemmeside www.daenischkurse.de har gjort sit til at udbrede kendskabet og tilgængeligheden til kursusinformationen endnu mere.

Kursussæson 2017/2018 ser særdeles positiv ud, og man kan samtidig glæde sig over, at en justering i antal udbudte kurser også har medført en positiv udvikling i antal gennemførte kurser, da det også er godt, hvis vi rent faktisk kan tilbyde og gennemføre de udbudte kurser (jf. de krav, der er for antal deltagere minimum før der kan gennemføres efter reglerne vedtaget i Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig. Hvor der i 2016 var planlagt 116 kurser med 72 gennemført (svarende til 62%), var der i 2017 planlagt 91 kurser, hvoraf 64 blev gennemført (70 %).

Forskning, Arkiv og Den slesvigske Samling (DSS)

Med hver deres formål, hver deres fokus og hver deres logo er Forskningsafdelingen (Forskning og Arkiv) og Den Slesvigske Samling en synlig, og ikke mindst umådelig vigtig del af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

2017 har været præget af en række projekter og bogudgivelser. Som altid er vi meget glade for de løbende bogdonationer til Den Slesvigske Samling samt aflevering af arkivalier til arkivet, som i 2017 voksede med 50 meter.

Forskning:

I april udgav Klaus Tolstrup Petersen bogen "Gustav Johannsen - og moderniseringen af danskheden i Sønderjylland". Den er blevet rigtig godt modtaget, og har bragt megen ny viden frem, både om politikeren Johannsen, men også om hele den danske bevægelse i Sønderjylland i de sidste årtier af 1800-tallet.

Merete Bo Thomsen afsluttede sit ph.d.-projekt med titlen "Danksindede i udvalgte sydslesvigske landdistrikter - nationale praksisser 1919-1933", og har indleveret den til bedømmelse på Syddansk Universitet. Rejhan Bosnjak har arbejdet på sit ph.d.-projekt om det danske mindretals selvopfattelse, og var i foråret på et udvekslingsophold i Bolzano.

Mogens Rostgaard Nissen er næsten færdig med manuskriptet til en biografi om Karl Otto Meyer, og bogen forventes at udkomme i sidste halvdel af 2018. Det seneste år har han tillige skrevet månedlige kronikker til Flensborg Avis om Karl Otto Meyer. Han er også blevet opfordret til og har skrevet to artikler til tidsskriftet "Rubicon", der udgives af og til historiestuderende på Syddansk Universitet. Den ene artikel om "Karl Wolff-sagen" er oversat til tysk og under udgivelse i Grenzfriedenshefte. Og Martin Bo Nørregård har hele året arbejdet med de to projekter bevilget af Folketingets Sydslesvigudvalg. Begge projekter "Sydslesvigere i krig" og "sydslesvighistorie.dk" er tæt på at blive afsluttet.

Formidling:

DSS afsluttede i 2017 projektet "Den slesvigske Samling som forskningsbibliotek", som indebar en større omflytning samt udbygning af tilbuddet til forskere og slægtsforskere. Samtidig markeredes 100-året for salget af De Vestindiske Øer med et projekt om hertugdømmet Slesvigs deltagelse i dansk og tysk kolonialisme, hvor der blandt andet udgives en antologi med bidrag af danske og tyske historikere. Projektet er et samarbejde med Søfartsmuseet i Flensborg og Museum Sønderjylland. Ved begge projekter har Marco Petersen fungeret som tovholder.

I løbet af året har medarbejderne i de to afdelinger afholdt 25-30 foredrag i Sydslesvig og i Danmark, ligesom der er afholdt 20-25 oplæg på DCB for forskellige danske besøgsgrupper.

Akademisk sommerskole:

I løbet af sommeren var FA involveret i to ugelange sommerskoler for universitetsstuderende. Den første fandt sted på Syddansk Universitet, hvor 14 historiestuderende arbejdede med breve mellem sydslesvigske soldater under Anden Verdenskrig og deres pårørende, som ligger i Arkivet ved DCB. I løbet af august og september bragte Flensborg Avis syv kronikker baseret på resultaterne fra sommerskolen. I august deltog FA sammen med Syddansk Universitet, Kiels universitet og Konrad Adenauer Stiftung i den "normale" sommerskole på Christianslyst.

Arkivet:

I løbet af 2017 er der kommet ca. 50 arkivmeter dokumenter til Arkivet, samt flere hundrede fotografier og 21 film og 19 lydbånd. De største enkeltafleveringer er foretaget af den tidligere generalkonsul, Henrik Becker-Christensen og af menigheden i Slesvig by. I løbet af året er der foretaget mange nye scanninger, så der ultimo 2017 var knap 25.000 søgbare billeder, plakater mm. på arkiv.dk. Det betyder, at vi i løbet af 2017 har haft mere end 23.000 søgninger på "vores" materiale i arkiv.dk.

Afsluttende, samlet vurdering

Det er ledelsens opfattelse og overbevisning, at der er arbejdet målrettet med rammerne for biblioteket ud fra vores vision om at gøre biblioteket til mødestedet for alt det danske, det slesvigske og det nordiske.

Der er arbejdet med rammerne både indholdsmæssigt – med nyt bibliotekssystem – og med bygningen som sådan – nyindretning, effektivisering af arealanvendelse, frigørelse af møderum og involvering af projektet "Oplev Sydslesvig" som centralt for biblioteket.

Samtidig har biblioteket også været en del af debatten om ressourcer i Sydslesvig, henset til den debat der i efteråret opstod om behovet for flere kvadratmeter til projektet "Mindretallets Hus". Her har flere gjort opmærksomme på de ledige kvadratmeter måske kunne indgå i en løsning.

Og helt grundlæggende har bestyrelsen også talt biblioteksudvikling i Danmark – ved med egne øjne og ører at se og lytte til hele udviklingen af det nye bibliotek i Sønderborg, "Multikulturhuset" ved havnen, og som bl.a. indeholder andre kulturtilbud som det tyske mindretals filial.

I november var bestyrelsen nogle af de første til at få de nye rammer præsenteret ved et møde afholdt i Sønderborg, og orienterede sig også konkret om udviklingsprocessen, hvordan der var skabt fundament for at skabe disse nye rammer.

Måske en viden, der også kan finde relevans inden længe, hvis biblioteket finder frem til muligheden for at skabe noget nyt i stedet for at blive boende i al evighed i den nuværende store, snørklede labyrint.

Bilag

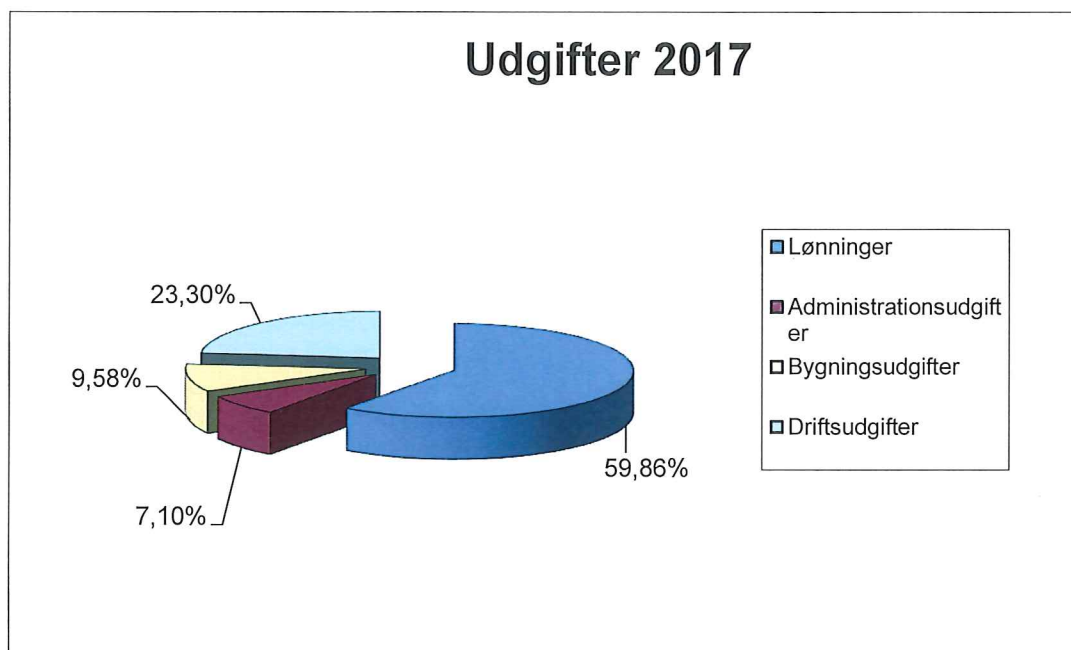
I det følgende findes hhv. kommenterede kvantitative data for bibliotekets virksomhed, samt en gennemgang af resultataftalen for 2017 i forhold til målopfølgelse.

Bilag 1: Dokumentation

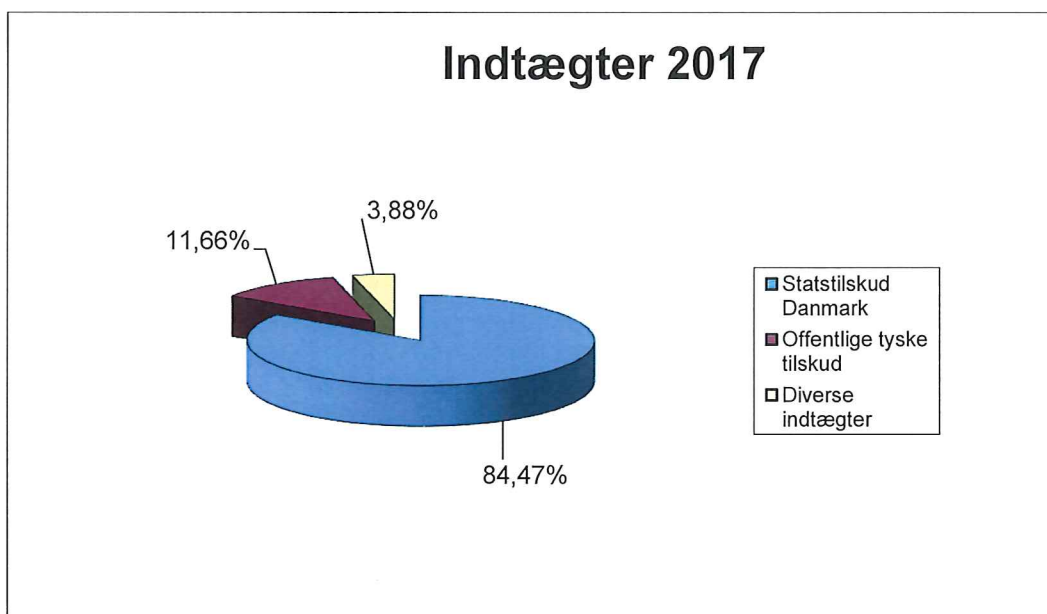
Bilag 2: Resultataftale for 2017

Bilag 1: Dokumentation

Tabel 1.1. Udgifter 2017

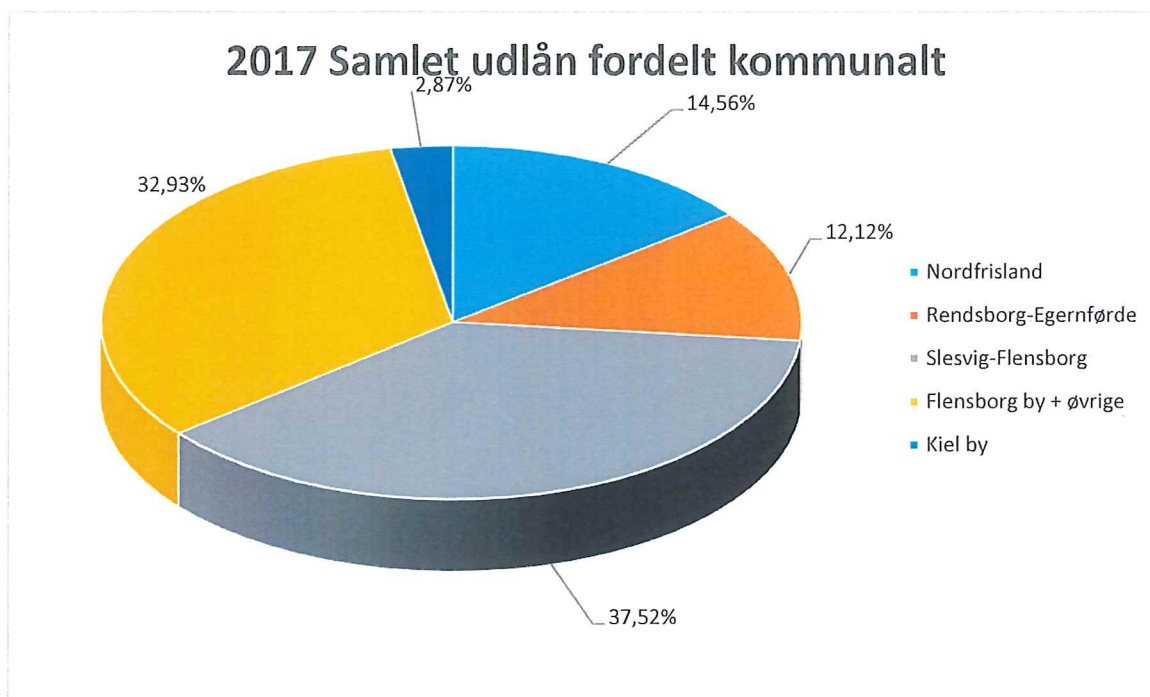

Tabel 1.2. Indtægter 2017

Fordelingen er uden overraskelser og behøver ingen bemærkninger ud over at vi også i 2017 fremhævede, at vi også får tyske tilskud som viser vores tilknytning til biblioteksvæsenet i landet Slesvig-Holsten, jf. at biblioteket er positivt nævnt i den nye tyske bibliotekslov.

Tabel 1.3. Samlet udlån 2017 fordelt kommunalt (inkl. fornyelser)

Tabel 1.3. er en understregning af, at vi er bibliotek for et stort område og i særdeleshed næsten med 2/3 til andre dele af landet Slesvig-Holsten end Flensborg.

Cicero er udviklet til at klare de helt basale biblioteksopgaver. I statistikken medfører det, at de fleste udtræk er baseret på krav fra Danmarks statistik. Vi kan således endnu ikke levere tal i samme detaljeringsgrad som tidligere.

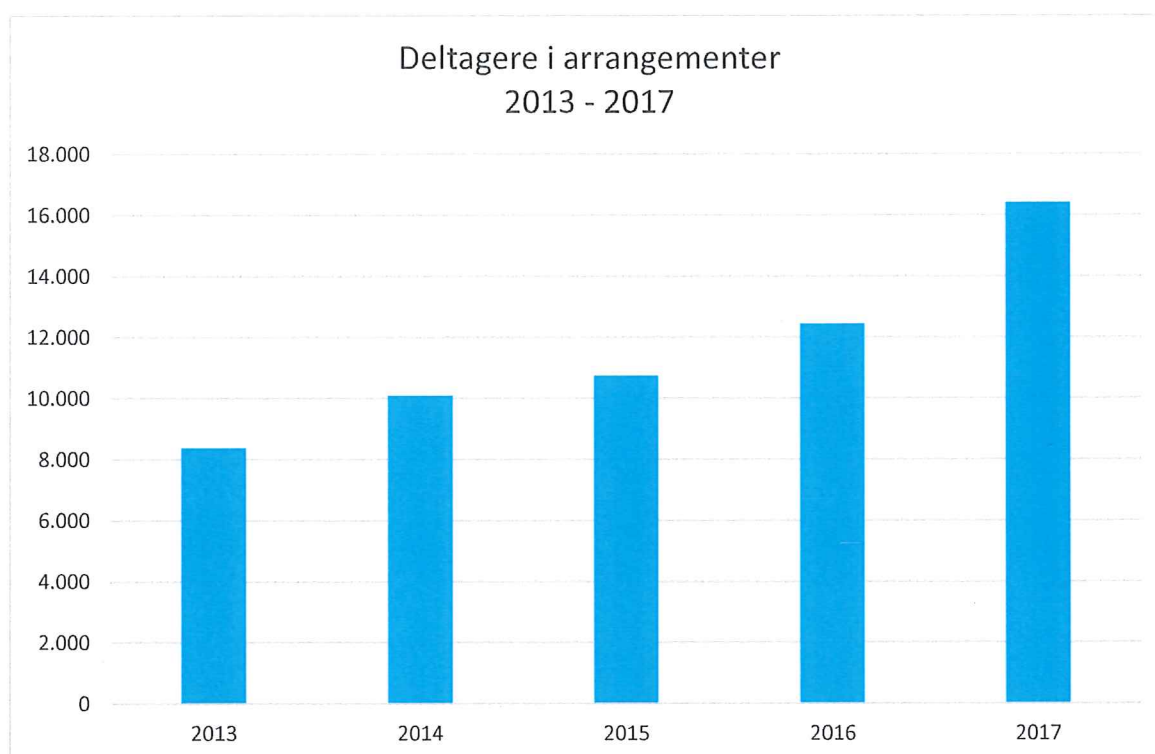
I forbindelse med udlånsstatistik har det primært to konsekvenser:

1. Hvis vi, som hidtil, skal undtage udlån af Skoleforeningens materialer, kan vi kun tælle de direkte udlån – ikke efterfølgende fornyelser.
2. Den demografiske fordeling af udlån kan ikke længere foretages på baggrund af lånernes bopælskommuner. Dette skyldes, at Sydslesvig i Cicero regnes for én kommune, og ikke som hidtil som ca. 360 selvstændige kommuner.

Første konsekvens har vi afhjulpet ved fra det gamle bibliotekssystem at udtrække statistik på de direkte udlån for de seneste to år. Disse tal er offentliggjort på bibliotekets hjemmeside og kan bruges til sammenligning. Antallet af fornyelser har de senere år ligget på 31 – 34 % af de direkte udlån – til fornyelser hører også brugernes egne fornyelser via bibliotekets hjemmeside.

Anden konsekvens har vi kompenseret for ved at benytte et gennemsnit af årene 2014-2017 (første tre kvartaler) som fordelingsnøgle. Det er muligt at udtrække statistik på baggrund af postnumre, men dels er der ikke komplet overensstemmelse mellem kommunegrænser og postnumre, dels kan man endnu ikke udelukke skolernes materialer fra i denne statistik.

Tabel 1.4. Deltagere i arrangementer mv.

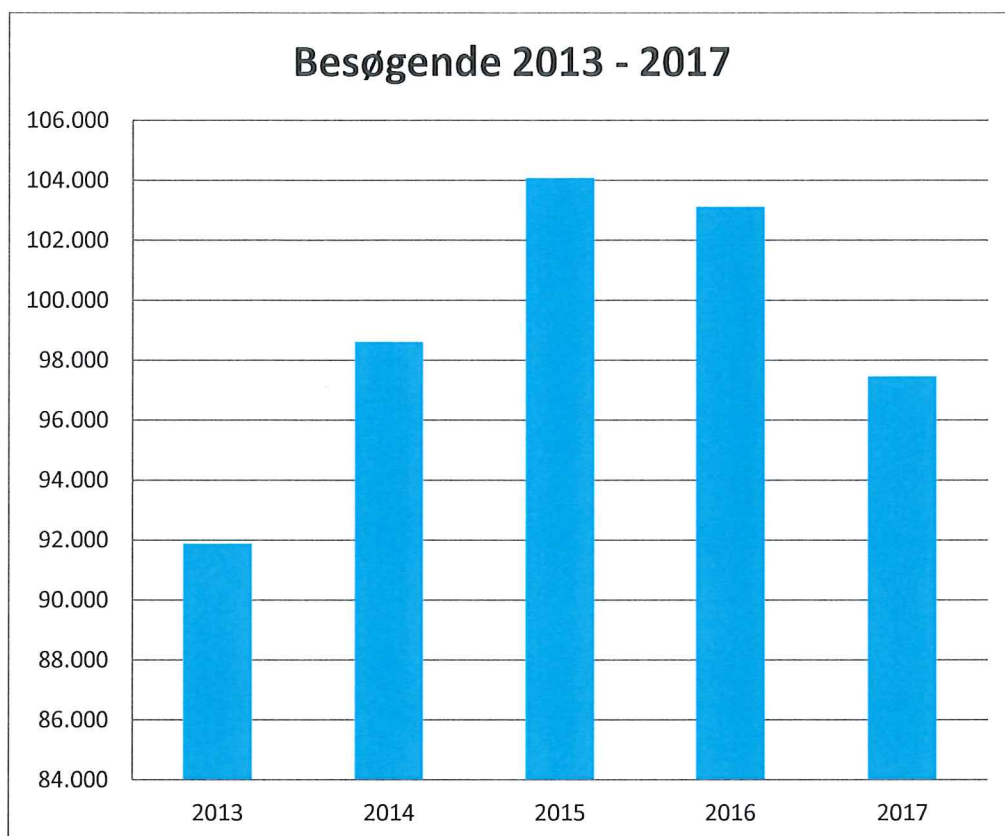
Der er fortsat et pænt antal deltagere i arrangementer, bl.a. fordi vores arrangementer omkring højtiderne er velkendte og man vender tilbage år efter år: jul, fastelavn, påske, halloween for blot at nævne nogle, på voksenområdet også stor succes med film, fortællinger, foredrag osv.

Ud over arrangementer er der også opgjort deltagelse i andre former for aktiviteter, som f.eks. biblioteksorienteringer, rundvisninger samt udstillinger:

Tabel 1.5.

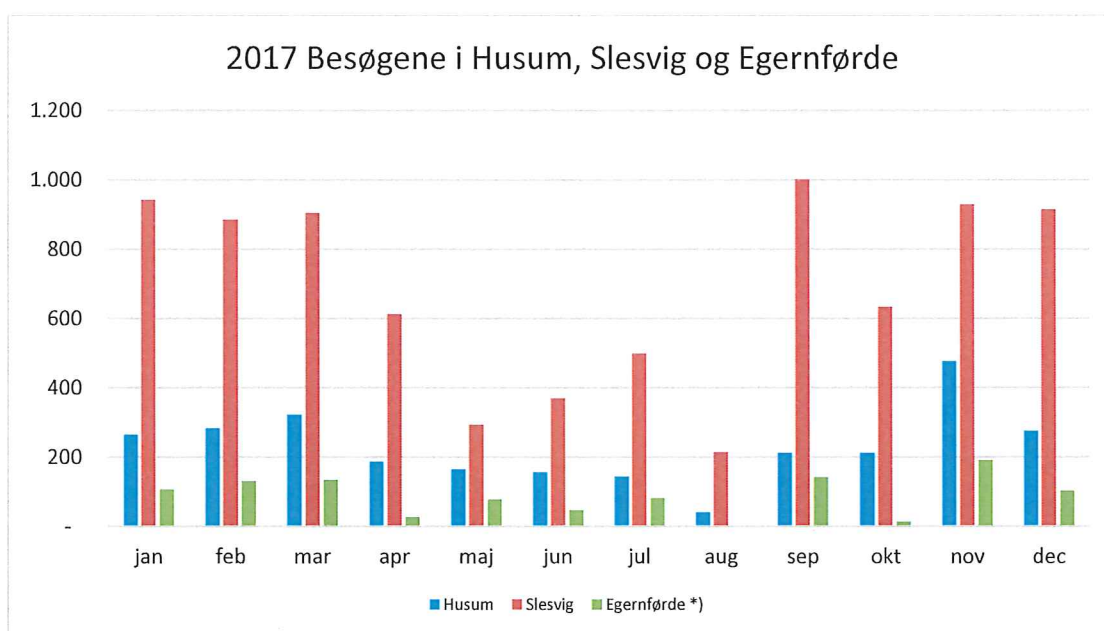
Deltagere 2013 - 2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Arrangementer	8.381	10.095	10.753	12.450	16.426
Rundvisninger	455	382	1.507	1.415	1.166
Biblioteksorientering	124	68	251	156	516
DCB-læseklubber					294
Udstillinger	6.294	3.019	7.242	6.387	6.930

Tabel 1.6. Besøgstal 2013 – 2017

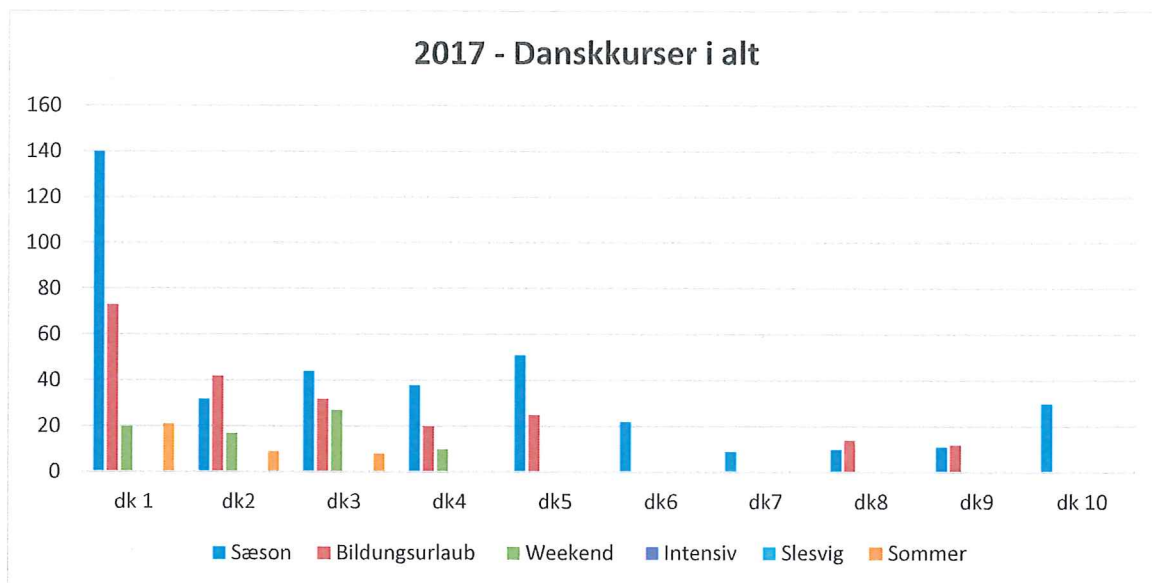
Det kan konstateres, at vi nogenlunde kan holde fast i ca. 100.000 besøgende årligt, i Flensborg. Vi ser ikke noget grundlæggende forandret her, idet vi løbende fornemmer, om de besøgende kommer som brugere af det danske bibliotek, eller mere som opholdssted.

Tabel 1.7. Besøgstal, Husum, Slesvig og Egernførde

Tabel 1.8. Antal danskurser mv.

Tabel 1.9. Aktive lånerne

Samme tal, organiseret i grupper.					
År	*) 2017	2016	2015	2014	2013
Børn	847	987	1.138	1.180	1.212
Voksne (inkl. medarbejdere og systemkort)	4.442	4.097	4.193	4.537	4.721
Pakkelånere	416	378	402	409	434
Buslånere	1.315	1.200	1.238	1.241	1.246
Institutioner	100	81	83	77	74
Biblioteker	301	373	651	312	312
Skolelånere					
Skoleelever	7.281	7.297	7.239	7.404	3.396
Lærere/Pædagoger	693	753	757	769	804
I alt	15.395	15.166	15.701	15.929	12.199

*) 2017 - Udtrækket omfatter lånerne, der har været aktive i perioden 1.1.2017-27.2.2018

Bilag 2: Resultataftalen 2017

I det følgende gennemgås de enkelte punkter i resultataftalen for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. indgået med Folketingets Sydslesvigudvalg for 2017.

Jf. gennemgangen herunder kan det opsummeres, at der er sket

I forhold til bibliotekets opgaver:

Opfyldelse, noteret med (1): 95 %

Delvis opfyldelse, noteret med (2): 5 %

Ingen opfyldelse, noteret med (3): 0 %

Bemærkning hertil fra ledelsen:

Dette resultat er efter vores opfattelse tilfredsstillende, når der foreligger meget konkrete begrundelser på det område, hvor der ikke er sket opfyldelse og hvor vi til gengæld kan henvise til en lang stribe af aktiviteter, der i stedet er gennemført i løbet af året.

I forhold til Forskningsafdelingen:

Opfyldelse, noteret med (1): 100 %

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Opgave	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Status	Målopfylde lse med udgangen af 2017 ¹
Opfølgning på spørgeske ma undersøgelsen	(aktiviteter specificeres i samarbejde med brugergrupper ultimo 2016)				
	Udvidelse af fordybelsesmuligheder		10	Gennemført bla. i børnebiblioteket med indretning af Stjernrummet, i Sproghjørnet, caféborde og stole i haven samt siddepladser i Indergården. Også DSS-salon i Informationen tilbyder fordybelsesmulighed.	1
	Udvikling af biblioteket som mødested		10	Flere initiativer er iværksat og i efteråret f.eks. nyt koncept i Husum – Hyggetimen - hvor der blev inviteret til ugentligt træf på	1

¹ Her indsættes én af følgende:

1. Opfyldt = Fuld opfyldelse af mål inden udgangen af 2017.
2. Delvist opfyldt = Målet er delvist opfyldt eller opfyldt med forsinkelse.
3. Ikke opfyldt.

				biblioteket, godt besøgt med op til 10 deltagere.	
	Udvikle nyt bogbuskoncept, next generation		10	Arbejdsgruppe er igangsat og tidsplan beskrevet, herunder også udbud af bogbusser. Planen er at nye busser skal være en del af 2020-markering.	1
	Justere indkøbsprofil		10	Gennemført med hensyn til forskellige materialegrupper, ligesom eksemplarantal også har fokus, - f.eks. i forbindelse med indkøb af mange eks til arrangementet "Månedens bedste bøger", og ved indkøb til forskellige genrer i børnebiblioteket, f.eks. humor og spænding.	1
	Andre udviklingspotential e, som f.eks. justere åbningstid		10	Der er med gennemført benchmarkanalyse taget hul på vurdering af vores ressourcer i relation til bl.a. brugere, åbningstider mv., men også i Brugerrådet taget hul på drøftelse om ny indretning, behov for flere nye materialer mv.	1
Styrke relationer til brugerne					
		Anvendelse af Information – nyindrettet i 2016 samt evaluering		DSS Salon med skønlitteratur er indrettet i Informationen – her også fordybelsesmuligheder. Flere arrangementer finder sted i Informationen, og f.eks. også, læsekredsmøder, bogsalg og	

				udstillinger. Området bliver flittigt brugt til mødested og lektielæsning.	
	Involvering af brugere, evaluering mv.	Med afsæt i spørgeskemaundersøgelsen fra 2016 gennemføres en bench-markanalyse på udvalgt område og endnu et fokusgruppe forløb i forhold til opsamling.	5	Fokusgruppe forløb blev konverteret til en kvalitativ opfølgning via antropolog Rikke Hoelgaard Andersen, som i starten af 2017 afleverede en omfattende gennemgang af brugersynspunkter, herunder også de kvalitative input fra undersøgelsen tilbage i 2016. Brugerråd erstatter fokusgruppeforløb fremadrettet.	2
	Samskabelse	Samarbejdsoptimering med andre organisationer og deres brugere.	5	Løbende kontakt med andre organisationer. SSW-ungdom har fået fast mødelokale på biblioteket, projektet Oplev Sydslesvig tilsvarende. Nye mødelokalefacilitet er på 5 sal tilbydes (og benyttes) også til møder i de sydslesvigske foreninger og organisationer.	1
	Involvering af frivillige	Etablering af tilbud		Læsekredse har frivillige som tovholdere og i Husum står frivillige for oplæg ved det nye initiativ "Hyggetime på Husum Bibliotek", godt besøgt med op til 10 deltagere.	1
Fokus på sprog, leg og læring					
	Læseklubber	Læseklubber som opfølgning på danskursusforløb	5	Læs-let- og debat kredse er oprettet i foråret og også tilbudt i efteråret.	1

	Bibliotekshaven	Bibliotekshaven som leg- og læringsrum tilbydes.	5	Gennemført i foråret hvor biblioteket deltog i "Sprogfitness", en national sprogkampagne og også i denne sammenhæng blev Bibliotekshaven brugt som leg- og læringsrum ved mange aktiviteter, hvor børnehaver og fritidshjem var på besøg.	1
DCB som mødested					
	Den Slesvigske Samling og Forskningsafdelingen	Kontorfællesskab mellem DSS og FA.		Tilladelse til nye kontorfaciliteter lod vente på sig, og derfor er den praktiske del af kontorfællesskabet påbegyndt senere.	
	Folkebibliotekerne's Fælles Biblioteks-system	Kassation og revision i materialebestand forud for overgang til FBS.	5	Ekstra kassationsproces blev iværksat og forløb planmæssigt, ligesom biblioteket modtog mange materialer fra skolebiblioteker, der blev håndteres forud for overgang til FBS.	1
		Ved kassation frigøres plads til f.eks. studerende, foreninger.		Der blev internt arbejdet med de muligheder som kassationen medfører, f.eks. anden hyldefordeling/opstilling som igen kan give f.eks. yderligere studiepladser og fordybelsesmuligheder. Et godt udgangspunkt for det videre arbejde i 2018.	
		Indførelse af FBS	5	Biblioteket overgik til Fælles Bibliotekssystem d. 9.10.17 i et fælles agency med skolebibliotekerne ved Dansk Skoleforening. Forud var gået et godt samarbejde	1

				med Dansk Skoleforening vedr. teoretiske overvejelser og praktisk oprydning i biblioteksbasen og kassation af fysiske materialer.	
Dialog og oplysning					
	Oplev Sydslesvig	Deltagelse i projekt "Oplev Sydslesvig" samt intern organisering i forbindelse med modtagelse af flere gæster.	5	Optimering af interne processer i forbindelse med besøg, f.eks. gruppeundervisning og biblioteksorientering er gennemført og kan ligge til grund for besøg i forbindelse med Oplev Sydslesvig.	1
		Digitale oplevelsespakker		Bibliotekets digitale tilbud til forskellige målgrupper præsenteres på hjemmeside og ved besøg. Kampagne for eReolen er iværksat i foråret, og der arbejdes løbende på synliggørelse af bibliotekets mange digitale tilbud.	1
		Deltagelse i arbejdet vedr. Tysklandsstrategi, f.eks. erhvervsseminarer i samarbejde med f.eks. Jaruplund Højskole.	5	Biblioteket deltager i samarbejdsprojekt med "House of Exporters" i Tønder mhp at skabe synergi og synliggøre det grænseoverskridende arbejdsmarked. Biblioteket stiller faciliteter og lokaler til rådighed, konkrete kurser dog fortsat kun under overvejelse (aktivitet herom først begyndt i 2018).	2
Tilbyde "mere for flere"					
	Læsefestival i Sydslesvig	Aktiv deltagelse i "Læsefestival" i Sydslesvig med tilbud	5	Gennemført i marts 2017 med stor deltagelse fra	1

		til både børn og voksne.		biblioteket, - f.eks. samarbejde med Offener Kanal om produktion af 10 små "læselystfremmende" filmsekvenser, der kunne ses på nettet. Derud over en række aktiviteter for børn og voksne i godt samarbejde med de øvrige sydslesvigske organisationer.	
		Filmklub for børn, koncept videreudvikles f.eks. med læseklub.		Både i forår og efterår tilbød Biffen for børn gode danske børnefilm i Flensborg såvel som i Husum og Slesvig. Gode succeser, som betyder at Biffen for børn fortsætter i 2018.	
	Next generation	Udvikling af generation 2 af bibliotekets mangeårige faste tilbud		Initiativer er taget i hhv. børne- og voksenteamet. Der er lavet forarbejde til f.eks. Magiske Mandag og Fede Fredagsfortællinger, der tilbydes i 2018	
		Udvikling af nye, anderledes bibliotekstilbud – f.eks. litteraturbanko, auktionsdag m.m.	5	Efterårets arrangementskataloget indeholder flere eksempler på nye bibliotekstilbud – f.eks. Valgfest/demokrati fest, En time omkring flyglet, - og i foråret blev f.eks. en auktionsdag afviklet.	1

Her indsættes én af følgende:

1. Opfyldt = Fuld opfyldelse af mål inden udgangen af 2017.
2. Delvist opfyldt = Målet er delvist opfyldt eller opfyldt med forsinkelse.
3. Ikke opfyldt.

Forskningsafdelingen ved Dansk Centralbibliotek

Opgave	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Status	Forventet målopfyldelse inden udgangen af 2017 ²
Forskningsprojekt 1	Ph.d.-projekt med arbejdstitlen "En undersøgelse af det danske mindretals selvforståelse", igangsat 1/9-2015	Grundforskning	15	Projektet skrider frem som forventet	1
Forskningsprojekt 2	Ph.d.-projekt med arbejdstitlen: "Danskhedens kår og udvikling i de sydslesvigske landdistrikter 1920-1945". Igangsat 1/9-2014	Grundforskning	15	Projektet skrider frem som forventet	1
Forskningsprojekt 3	Biografi om Karl-Otto Meyer – Færdiggørelse til publicering	Færdiggørelse til publicering	15	Projektet skrider frem som forventet	1
Arkivopgave 1	Opfølgning på indgåede afleveringsaftaler og modtagelse af spontane afleveringer	Løbende indsamling og registrering. Løbende ajourføring på hjemmesiden.	15	Forløber som forventet, idet vi har fået flere større afleveringer end forudset.	1
Arkivopgave 2	Scanning af billedsamlingen og offentliggørelse af billedmateriale	1.000 stk. ultimo året	10	Dette årsmål er allerede opnået 30/6-2017	1
Formidling 1	Mindst 6 videnskabelige og folkelige foredrag afholdes 1 fagligt seminar og der opstilles 1-2 udstillinger sammen med Karl Fischer, DCB.	Opfyldelse af alle dele	10	Dette årsmål er allerede opnået 30/6-2017	1

Formidling 2	Digitalisering af arkivalier i forbindelse med sydslesvighistorie.dk	Digitalisering af arkivalier og udvikling af uv-materiale	10	Forløber som forventet	1
Undervisning 1	Sommerskole	Afholdelse af sommerskole	10	Der er afholdt en sommerskole i dagene 3.-7/7-2017 og en anden sommerskole afholdes 12.-18/8-2017	1

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS 2017

Årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. er aflagt i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til 2016.

Årsregnskabet aflægges i EUR.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Foreningen har ved indførelse af ovennævnte regnskabsbekendtgørelse foretaget en opgørelse af foreningens åbningsbalance pr 1. januar 2003. Henset til at foreningen har eksisteret i en længere årrække er de indregnede aktiver i åbningsbalancen behæftet med nogen usikkerhed, hvilket kan have indflydelse på opgørelse af foreningens balancesum og egenkapital.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Undervisningsministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår som de vedrører. I det omfang de modtages som øremærket kapitaltilskud, føres denne indtægt direkte på foreningens egenkapital.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver og indregnes som en indtægt i det fremtidige regnskabsår.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, realiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og urealiserede transaktioner i fremmed valuta.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Balancen

Anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver

Udlånsmaterialer, driftsmidler og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivning på disse aktiver påbegyndes, når aktiverne er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi (scrapværdi) efter afsluttet brugstid. Afskrivning beregnes lineært over den forventede brugstid, der udgør:

Udlånsmaterialer	4 år
Inventar	4 år
IT-udstyr	3 år
Biler og busser	4 - 10 år

Fortjeneste og tab ved afhændelse eller udrangering af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet og indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Den regnskabsmæssige værdi vurderes på balancedagen for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Hvis det er tilfældet, foretages nedskrivning, der udgiftsføres i resultatopgørelsen med det samme.

Udlånsmaterialer

Udlånsmaterialer er defineret som DCB's beholdning af bøger, lydbøger, musik CD'er, spil mv. til brug for udlån.

Inventar og IT-udstyr

Inventar og IT-udstyr er defineret som DCB's kontoradministrative IT-udstyr og inventar, der er anskaffet til brug for DCB's fremtidige opgavevaretagelse vedrørende produktion af varer, udførelse af tjenesteydelser eller til administrative formål.

Inventar og IT-udstyr omfatter aktiver, med enkeltvis kostpris på over 6.500 €.

Alle efterfølgende udgifter afholdt på inventar og IT-udstyr udgiftsføres, medmindre de afholdte udgifter er en forbedring, der forøger hovedaktivets funktionalitet væsentligt og denne er vedvarende.

Biler og busser

Biler og busser omfatter DCB's personbiler stillet til rådighed for personale samt bogbusser.

Biler afskrives over 4 år.

Busser afskrives over 10 år.

Værdipapirer

Værdipapirer indregnes til dagsværdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver.

Likvider

Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominal værdi.

Pensionsforpligtelser

Under hensættelser er der indregnet den aktuariemæssige beregnede forpligtelse til at yde medarbejdere pension, i det omfang denne pensionsforpligtelse ikke er afdækket af tredjepart.

Gæld

Gældsforpligtelser, herunder forpligtelser over for medarbejdere og kreditorer, er indregnet og målt til nominal værdi.

Balance pr. 31. december 2017
for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Note	<u>AKTIVER</u>	2017 <u>Euro</u>	2016 <u>t. euro</u>
	Anlægsaktiver		
11	Inventar	82.413	0
11	IT-udstyr	11.438	24
11	Biler & busser	12.899	17
	Anlægsaktiver i alt	106.750	41
	Tilgodehavender		
12	Tilgode ved Sydslesvigudvalget 10%	19.303	4
	Mellemregning Forskningsafdeling	19.336	0
	Diverse tilgodehavender		
	Diverse debitorer	5.882	7
	Tilgodehavende tysk MwSt	-1.549	2
	Dansk moms	0	0
	Tilgodehavender i alt	42.972	13
	Periodeafgrænsningsposter		
	Forudbetalt løn	115.473	110
	Tyske tilskud til regnskabsåret 2017 modtaget i 2018	0	6
	Forudbetalte regninger	41.791	17
	Periodeafgrænsningsposter i alt	157.264	133
	Aktier		
	Aktier Flensborg Avis, nominel beholdning	1.456	1
	Aktier Sydbank A/S, kursværdi 31.12.2017	1.679	2
	Aktier i alt	3.135	3
	Likvide midler		
	Kassebeholdning	3.036	2
	Indestående i pengeinstitutter:		
	Union-Bank, Flensborg	354.336	175
	Sydbank, Flensborg	792.062	1.330
	Sydbank, Padborg	149.715	70
	Likvide midler i alt	1.299.149	1.577
	Aktiver i alt	1.609.270	1.767

Balance pr. 31. december 2017
for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Note	<u>PASSIVER</u>	2017 <u>Euro</u>	2016 <u>t. euro</u>
	Egenkapital		
	Statens mellemregningkonto 1.1.2017	776.685	725
	Årets resultat	-91.627	52
	Ultimo	685.058	777
	Hensættelser		
13	Pensionsforpligtelse 1.1.2017	325.542	282
	Årets regulering af pensionsforpligtelse	8.454	44
	Pensionsforpligtelse 31.12.2017	333.996	326
	Gæld		
	Mellemregning Forskningsafdeling	0	35
	Gæld til leverandører af varer og tjenesteydelser	232.904	253
	Revisoromkostning for årsregnskab	18.000	18
	Skyldig feriepenge og overtidsbetaling	202.883	189
	Skyldig løn, skat og afgifter	79.579	89
		533.366	584
	Periodeafgrænsningsposter		
	Modtagne indbetalinger for 2018	22.990	33
14	Igangværende projekter fra Sydslesvigudvalget	33.860	47
		56.850	80
	Gæld i alt	590.216	664
	Passiver i alt	1.609.270	1.767
15	Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser		

Årsregnskab for Forskningsafdelingen

Resultatopgørelse for perioden 1. januar - 31. december 2017	Regnskab 2016 <u>t. euro</u>	Regnskab 2017 <u>Euro</u>	Budget 2017 <u>t. euro</u>	Budget 2018 <u>t. euro</u>
Indtægter				
Danske offentlige tilskud	284	285.810	285	289
Salg af bøger	2	1.658	2	2
Gaver og formålsbestemte gaver	0	11.425	0	0
Diverse indtægter	0	34	18	18
	286	298.927	305	309
Udgifter				
Lønninger	310	279.013	290	296
Trykning af publikationer og administration	32	18.261	21	21
Øvrige udgifter	4	75.515	37	37
Driftsudgifter	346	372.789	348	354
EDB	3	7.201	10	10
Udgifter i alt	349	379.990	358	364
ÅRETS RESULTAT (underskud)	-63	-81.063	-53	-55

Balance pr. 31. december 2017 for Forskningsafdelingen		2017 <u>Euro</u>	2016 <u>t. Euro</u>
Aktiver			
Tilgodehavender			
Debitorer		95	1
Periodeafgrænsningsposter		0	1
Mellemregning med Dansk Centralbibliotek		0	35
		95	37
Bankindestående			
Union-Bank, Flensborg		111.460	112
Sydbank, Padborg		5.735	9
Sydbank, Flensborg		80.851	111
		198.046	232
AKTIVER I ALT		198.141	269
Passiver			
Forskningsafdelingens tyske Dispositionsfond	01.01.17	53.033	
Årets resultat	31.12.17	<u>0</u>	53
Forskningsafdelingens danske Dispositionsfond	01.01.17	205.006	
Årets resultat	31.12.17	<u>0</u>	205
Statens mellemregning	01.01.17	1.216	
Årets resultat	31.12.17	<u>-81.063</u>	1
Kapitalkonti		178.192	259
Leverandørgæld		306	10
Mellemregning med Dansk Centralbibliotek		19.336	0
Gæld i alt		19.949	10
PASSIVER I ALT		198.141	269

NOTER til årsregnskabet for
 Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2016 t. euro	Regnskab 2017 Euro	Budget 2017 t. euro	Budget 2018 t. euro
Udgifter				
5 Personale				
Lønninger				
Løn dansk overenskomst	1.247	1.319.784	1.358	1.409
ATP, feriepenge, gruppelev, JØ	65	68.052	65	65
Vikar og projektmedarbejder	0	729	0	0
Sociale afgifter (DK)	2	9.091	2	2
Løn tysk overenskomst	744	778.394	782	782
Vikar	21	0	0	0
Sociale afgifter (D)	146	149.318	151	151
Pensionsforsikring (D)	38	36.024	40	40
Pensioner (DK)	19	23.212	20	20
Ændring i årets pensionsforpligtelse	44	8.454	40	40
Diverse Personaleudg. z.B. VBG	6	39.477	6	6
	2.332	2.432.535	2.464	2.515
Forskellige ydelser				
Møder og rejser	24	19.184	28	28
Personaleomkostninger	6	9.775	8	8
Bestyrelse	0	1.440	0	0
Kurser	23	30.862	25	25
Samarbejdsudvalg	13	7.931	10	10
Tysk MWSt af køb i DK	0	613	0	0
	66	69.805	71	71
	2.398	2.502.340	2.535	2.586
Andre driftsomkostninger				
6 Administrationsudgifter				
Revision	20	20.506	20	20
Advokat	2	-15	3	3
Fremmed assistance	49	25.702	30	30
Kontorartikler	8	8.270	9	9
Stregkoder, PDF, Katalogisering	6	1.115	5	5
Markedsføring / Annoncering	43	60.686	40	40
Porto og fragt	15	22.420	15	15
Vedligeholdelse af kontormaskiner	4	3.825	6	6
Repræsentationer	2	509	3	3
Diverse kontorudgifter	7	1.895	2	2
Trykning af publikationer	2	0	0	0
Administrationsudgifter	27	31.573	24	24
Bankgebyr	2	3.192	3	3
Kasse- og kursdiff. og tabte fordringer	1	3.079	0	0
Tysk Ust. af EU-indkøb	6	848	0	0
Ikke refunderbar tysk moms	109	112.972	100	100
	303	296.577	260	260

NOTER til årsregnskabet for
 Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Udgifter	Regnskab 2016 <u>t. euro</u>	Regnskab 2017 <u>Euro</u>	Budget 2017 <u>t. euro</u>	Budget 2018 <u>t. euro</u>
7 Bygningsudgifter				
Vedligeholdelse af bygninger	137	210.840	140	140
Honorar - arkitekt	9	4.738	10	10
Almene driftsudgifter	63	46.223	60	60
Varme	43	50.728	40	40
El og vand	42	38.379	40	40
Rengøringsmidler m.m.	14	12.645	14	14
Vedligeholdelse af haven	2	2.501	2	2
Skatter og forsikringer	12	15.233	12	12
Ekstraordinære udgifter	0	0	50	0
Flensborg i alt	322	381.287	368	318
Husum husleje	7	6.510	7	7
Husum lys	2	2.026	2	2
Husum varme	2	1.138	2	2
Husum rengøring	0	127	0	0
Husum diverse bygningsudgifter	1	461	0	0
Husum i alt	12	10.262	11	11
Slesvig husleje	0	0	0	0
Slesvig lys	7	4.800	8	8
Slesvig varme	0	1.315	0	0
Slesvig rengøring	0	0	0	0
Slesvig diverse bygningsudgifter	2	2.245	3	3
Slesvig i alt	9	8.360	11	11
Tysk Ust. af EU-indkøb - bygningsudgifter	3	451	0	0
Bygningsudgifter i alt	346	400.360	390	340

NOTER til årsregnskabet for
 Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2016 <u>t. euro</u>	Regnskab 2017 <u>Euro</u>	Budget 2017 <u>t. euro</u>	Budget 2018 <u>t. euro</u>
Udgifter				
8 Driftsudgifter				
Materialeforbrug				
Bogkøb	286	262.732	280	280
e Reolen	5	3.978	8	8
Lydbøger	13	21.072	14	14
Netlydbøger	5	3.329	5	5
Læsesal	44	44.783	45	45
Aviser	16	16.321	15	15
Tidsskrifter	30	27.135	30	30
Indbindinger	11	10.200	12	12
DVD - film	13	12.963	14	14
Musik	15	19.847	15	15
Spil/CD-rom	20	22.188	20	20
Formidling og dekoration	16	58.864	20	20
Udstillinger i huset	7	6.204	8	8
Arrangementer	53	57.097	50	50
Slesvigsk Samling	1	2.686	5	5
Tysk UMSt. af EU indkøb - Materialer	2	4.702	2	2
Lærerkræfter Danskursus	54	53.639	60	60
	591	627.740	603	603
Inventar				
Vedligehold inventar	4	12.675	0	0
Årets tilgang	116	91.383	65	65
	120	104.058	65	65
EDB				
EDB Hardware & software	51	60.201	61	61
EDB kommunikation	18	18.208	28	28
EDB drift	138	123.109	130	130
	207	201.518	219	219
Driftsomkostninger biler				
Brændstof til biler	10	10.623	12	12
Kørsel oplandsafdeling	6	6.257	6	6
Vedligeholdelse af biler	11	17.774	16	16
Skatter/forsikringer biler	5	5.543	5	5
	32	40.197	39	39
Diverse driftsudgifter	0	591	0	0
Driftsudgifter I alt	950	974.104	926	926

NOTER til årsregnskabet for

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

	Regnskab 2016 <u>t. euro</u>	Regnskab 2017 <u>Euro</u>	Budget 2017 <u>t. euro</u>	Budget 2018 <u>t. euro</u>
9 Afsluttede projekter i regnskabsåret				
Projekt "Sommerskole om grænselandets kultur og historie"				
Budget bevilget af Sydslesvigudvalget	40			
Udgifter afholdt i forbindelse med projektet		33		
Overskud i projektet	7			
Tilbageholdt 10%	-4			
Tilbagebetalt til Sydslesvigudvalget	3			
DCB's driftsmæssige andel af projektet	0			
Projekt "Den Slesvigske Samling som forskningsbibliotek"				
Budget bevilget af Sydslesvigudvalget		193.030		
Indtægter fra øvrige		12.117		
Udgifter afholdt i forbindelse med projektet			211.804	
Underskud i projektet		-6.657		
Tilbageholdt 10%		19.303		
DCB's driftsmæssige andel af projektet		0		
Afsluttede projekter i regnskabsåret i alt	0	6.657		
10 Finansielle indtægter				
Renter, pengeinstitut	0	-35	0	0
Aktieudbytte	0	51	0	0
Kursregulering på værdipapirer	0	206	0	0
	0	222	0	0
11 Anlægsaktiver	Inventar	IT-udstyr	Biler & busser	I alt
Anskaffessum primo	160.189	410.381	428.205	998.775
Årets tilgang	89.222	0	0	89.222
Anskaffessum ultimo	249.411	410.381	428.205	1.087.997
Afskrivninger				
Akkumuleret afskrivninger primo	160.188	386.406	410.881	957.475
Årets afskrivninger	6.810	12.537	4.425	23.772
Akkumuleret afskrivninger ultimo	166.998	398.943	415.306	981.247
Bogført værdi ultimo	82.413	11.438	12.899	106.750
Bogført værdi primo	1	23.975	17.324	41.300
Årets afskrivninger				23.772
Afskrivninger i alt				23.772

NOTER til årsregnskabet for
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Regnskab
2017
Euro

12/16 10% af projektsummen er tilbageholdt af
Sydslesvigudvalget til efter regnskabsafslæggelse

19.303

13 Pensionsforpligtelse

Foreningen har ydet pensionstilsagn til en væsentlig del af foreningens ansatte. Pensionstilsagnet medfører, at foreningen supplerer de tegnede overenskomstmæssige pensioner på udbetalingstidspunktet med et tillæg på 10 %, så længe pensionisten bliver boende i Sydslesvig.

Opgørelse af den samlede pensionsforpligtelse jf. Versicherungsmathematisches Gutachten.

627.769

Heraf medtaget som hensættelse i balancen, fordi det svarer til det krav som nuværende pensionister har tilbagediskonteret til 31.12.2017.

-333.996

Resten af beløbet er medtaget som eventualforpligtelse.

293.773

14/16 Igangværende projekter

Den Slesvigske Samling som forskningsbibliotek (afsluttet)

1.000

Sydslesvigere i krig

12.272

Sydslesvighistorie.dk

6.147

Afstemningstiden og 2020 i et sydslesvigsk perspektiv

-1.502

E-bøger om Sydslesvig

-3.059

Sydslesvig for børn

19.002

33.860

15 Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser

Sikkerhedsstillelser

Foreningen har ikke stillet garantier eller afgivet andre sikkerhedsstillelser.

Eventualforpligtelser

Pensionsforpligtelsen er opgjort som note 13

293.773

Foreningen har ikke påtaget sig andre eventualforpligtelser.

Balance per 31. december 2017
for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Note

16 Projekter bevilliget af Sydslesvigudvalget

	Projekt navn	Projekt- nr.	Bevil- liget år	Bevilliget	Bevilliget	Ud- betalt tidli- gere	Ud- betalt 2017	Til senere udbeta- ling	Projekt- udgifter anvendt per 31.12.2017	Øvrige tilskud s- givere	I gang- væren- de	Rest tilgode 10%
				DKK	Euro	Euro	Euro	Euro	Euro	-	Euro	Euro
14	Den slesvigske samling som forskningsbibliotek	136.500	2.014	1.440.000	193.029				-1.000		1.000	19.303
14	Sydslesvigere i krig	137.666	2.015	525.000	70.565	37.500	26.008	7.057	51.236		12.272	0
14	Sydslesvig-historie.dk	137.671	2.015	1.440.000	193.548	119.153	55.040	19.355	168.046		6.147	0
14	Afstemnings-tiden og 2020 i et sydslesvigsk perspektiv	15/01232	2.017	740.000	99.462	0	5.376	94.086	6.878		-1.502	0
14	E-bøger om Sydslesvig	15/1232	2.017	625.000	84.005	0	68.989	15.107	71.957		-3.059	0
14	Sydslesvig for børn	15/01232	2.017	415.000	55.780	0	50.215	5.565	35.918	4.705	19.002	0
12/16												19.303
14/16	Igangværende projekter 31.12.2017										33.860	